

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут економіки,
управління, права та інформаційних технологій

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ЕКОНОМІКИ РЕГІОНІВ

Освітньо-професійна програма Маркетинг
спеціальність 075 Маркетинг
галузь знань 07 Управління та адміністрування
освітній ступінь бакалавр

Розробник:
Даниленко Вікторія –
доцент кафедри маркетингу,
к.е.н., доцент

Гарант ОПП:
Терещенко Іван –
доцент кафедри маркетингу,
к.е.н., доцент

Полтава
2021 р.

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Управління розвитком економіки регіонів <i>вибіркова дисципліна загальної підготовки</i>
Назва структурного підрозділу	Кафедра маркетингу
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	Викладач: Даниленко Вікторія , к.е.н., доцент Контакти: ауд. 462 (навчальний корпус № 4) e-mail: viktoriiia.danylenko@pdaa.edu.ua тел. 0669089325 сторінка викладача https://www.pdaa.edu.ua/people/danylenko-viktoriya-ivanivna
Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський) рівень</i>
Спеціальність	<i>075 Маркетинг</i>

Опис дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни: засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичних і практичних основ розміщення і територіальної організації продуктивних сил України, сучасного стану і головних напрямів управління розвитком економіки регіонів в умовах ринкових відносин.

Основні завдання навчальної дисципліни: забезпечуються знання кількісних і якісних характеристик продуктивних сил України та її регіонів, структури народногосподарського комплексу і його місця в світовому господарстві; формується знання про закономірності розвитку і розміщення продуктивних сил України та регіональної економіки; визначаються найважливіші умови і фактори, які впливають на розвиток і розміщення продуктивних сил та формування економіки регіонів; характеризується демографічна і трудоворесурсна ситуація, що склалася в Україні та її вплив на розвиток і розміщення продуктивних сил і економіку регіонів; з'ясовуються особливості розвитку і територіальної організації соціальної сфери та її роль у розміщенні продуктивних сил і функціонуванні економіки регіонів.

Компетентності:

загальні:

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 8. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

фахові (спеціальні):

ФК 11. Здатність аналізувати поведінку ринкових суб'єктів та визначати особливості функціонування ринків.

ФК 16. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в сфері маркетингу з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

Програмні результати навчання:

ПРН 11. Демонстрування вміння застосовувати міждисциплінарний підхід та здійснювати маркетингові функції ринкового суб'єкта.

ПРН 14. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані маркетингові рішення.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Теоретичні основи управління розвитком економіки регіонів

Економіка регіону як територіально-економічна система. Поняття про регіональний економічний комплекс. Фактори і стратегія ринкової трансформації регіонального економічного комплексу. Фактори трансформації регіональної економіки та їх взаємодії в системі регіональних ринків. Потенціал факторів трансформації регіональної економіки. Проблеми реалізації трансформаційних потенціалів регіональної економіки і стратегії ринкових реформ. Основні процеси ринкової трансформації регіонального економічного комплексу. Процеси структурної трансформації. Процеси організаційної трансформації. Процеси управлінської трансформації.

Тема 2. Формування ринків капіталу в умовах ринкової економіки

Поняття про ринок капіталу та рівень капіталізації ринку. Роль ринків капіталу в ринковій економіці. Акціонерні товариства як механізм трансформації. Фінансові системи і корпоративне управління. Позиції учасників ринку. Інвестиційні фонди. Іноземні інвестори. Торговельний цикл з точки зору інвестора. Регулювання ринків капіталу. Інститути. Моделі регулювання. Законодавство про компанії. Законодавство про цінні папери. Організації саморегулювання. Регулювання інвестиційних фондів. Вплив податкової системи. Проблеми регулювання. Недоліки регулювання. Пріоритетні завдання регулювання.

Тема 3. Фондовий ринок регіону: стан та перспективи розвитку

Світові тенденції розвитку фондових ринків. Сучасний стан українського фондового ринку. Цілі та завдання. Конкурентоспроможність. Стратегічні орієнтири. Політика щодо інвесторів. Інформаційна прозорість фондового ринку. Система ефективного регулювання фондового ринку. Принципи, цілі та завдання державного регулювання. Координація діяльності державного комітету з цінних паперів та фондового ринку і інших регулятивних органів. Розвиток саморегулювання на фондовому ринку. Розвиток законодавства про фондовий ринок. Основні принципи. Базові документи.

Тема 4. Фінансово-кредитні посередники та їх роль в інноваційно-інвестиційній трансформації економіки

Банківська система. Основні показники плато- і кредитоспроможності. Інтеграція у міжнародні банківські структури. Зростання ролі у банківському секторі країн Центральної і Східної Європи. Страхові компанії. Страхові компанії як джерело фінансових ресурсів. Результати діяльності страхового ринку. Лізингові компанії. Лізингові послуги. Фінансовий лізинг. Операційний лізинг.

Тема 5. Практика теорії грошей і ринкова економіка

Концепція вартості грошей у часі. Майбутня вартість грошей. Теперішня (сучасна) вартість грошей. Елементи теорії процентів. Складний процент. Дисконтування. Вплив інфляції на теперішню і майбутню вартість грошей. Практика визначення номінальної процентної ставки позичкового капіталу. Відношення до інфляції в реальній практиці. Нарощування і дисконтування грошових потоків. Альтернатива варіантів вкладання і нарощування грошових засобів методом дисконтування.

Тема 6. Інвестиційний менеджмент і ринкова економіка

Джерела і практика фінансування інвестицій. Структура і характеристика необхідних інвестицій. Власні фінансові засоби. Відмінності між власними і позичковими засобами. Вартість капіталу підприємства і норма прибутковості капітального вкладення. Поняття і економічна сутність вартості капіталу. Фактори впливу на вартість капіталу. Моделі визначення вартості власного і позичкового капіталу. Форми структури капіталу для фінансування проектів та визначення його обсягу.

Тема 7. Фінансові аспекти злиття і поглинання компаній

Хвилі злиття і національна економіка. Види і мотиви злиття і поглинання. Економія на масштабі. Економія за рахунок вертикальної інтеграції. Комбінування ресурсів. Потенційна економія на податкових платежах. Можливості використання тимчасово вільних фондів. Підвищення ефективності використання ресурсів. Механізм злиття і поглинання. Організація злиття. Податковий фактор. Визначення витрат на проведення злиття і поглинання. Загальне оцінювання вигадів і втрат від об'єднання компаній.

Тема 8. Корпоративні структури, їх типи та особливості створення

Корпоративна структура як стратегічний альянс. Форми та передумови створення альянсів. Вибір партнера: три основні критерії. Планування і структурування альянсу. Управління ризиками. Типи корпоративних структур, їх функції і особливості. Спільні підприємства. Особливості заснування і функціонування. Практика створення спільних підприємств в Україні. Технополіси і технопарки. Світовий досвід. Проблеми створення в Україні. Корпорації і фінансово-промислові групи. Перспективи створення корпорацій і фінансово-промислових груп в Україні. Стратегічні індустріальні кластери.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Виконання практ. завдання	Розв'язування тестів	Виконання завдань самостійної роботи	Реферат	Презентація	
Тема 1. Теоретичні основи управління розвитком економіки регіонів.	2	2	3			7
Тема 2. Формування ринків капіталу в умовах ринкової економіки.	2	2	3			7
Тема 3. Фондовий ринок регіону: стан і перспективи розвитку.	2	2	3			7
Тема 4. Фінансово-кредитні посередники та їх роль в інноваційно-інвестиційній трансформації економіки.	2	2	3			7
Тема 5. Практика теорії грошей і ринкова економіка.	2	2	3			7
Тема 6. Інвестиційний менеджмент і ринкова економіка.	2	2	3			7
Тема 7. Фінансові аспекти злиття і поглинання компаній.	2	2	3			7
Тема 8. Корпоративні структури, їх типи та особливості створення.	2	2	3			7
За будь якою темою на вибір				7	15	22
За будь якою темою на вибір				7	15	22
Разом	16	16	24	14	30	100

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 120 год.

Кількість кредитів – 4.

Форма семестрового контролю – залік.

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Потапова А.Г. Управління розвитком регіону: конспект лекцій. Луцьк: ПП Іванюк В. П., 2018. 153 с.
2. Потапова А.Г. Управління розвитком регіону: практикум. Луцьк: ПП Іванюк В.П., 2017. 100 с.
3. Потапова А.Г., Краснопольська Н.В. Економічний потенціал Волинської області: монографія. Луцьк: Волиньполіграф, 2016. 174 с.
4. Потапова А.Г. Управління розвитком регіону: методичні вказівки до виконання самостійної роботи. Луцьк: ПП Іванюк В.П., 2018. 63 с.
5. Потапова А.Г., Голуб Г.С. Менеджмент регіонального розвитку: практикум. Луцьк: ПП Іванюк В.П., 2016. 45 с.
6. Потапова А.Г. Управління територіально-галузевим розвитком регіону: практикум. Луцьк: ПП Іванюк В.П., 2016. 61 с.

Допоміжні

1. Забезпечення регіонального розвитку екологічного суспільства засобом створення системного базису синтезованого капіталу: монографія / За заг. ред. Гавкалової Н.Л. Харків : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 304 с.
2. Даниленко В.І., Дядик Т.В. Тенденції розвитку ринку праці Полтавського регіону. *Економіка і організація управління*. Випуск 3 (43) 2021. С. 147-156. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/11130>
3. Петренко Н.О., Кустріч Л.О., Гоменюк М.О. Управління проектами: навчальний посібник. К.: «Центр учбової літератури», 2015. 244 с. 24.
4. Потапова А.Г., Голуб Г.С. Менеджмент регіонального розвитку: практикум. Луцьк: ПП Іванюк В. П., 2016. 45 с. 25.
5. Потапова А.Г., Гоць О.В. Характеристика інвестиційного потенціалу Волинської області. Наукові записки СумДПУ імені А.С. Макаренка. Географічні науки. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2015. Вип. 6. С. 81–86.
6. Потапова А.Г., Краснопольська Н.В. Економічний потенціал Волинської області: монографія. Луцьк: Волиньполіграф, 2016. 174 с.
7. Потапова А.Г. Управління територіально-галузевим розвитком регіону: практикум. Луцьк: ПП Іванюк В. П., 2016. 61 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний Веб-сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі. URL: <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>.
2. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://195.78.68.18/minfin/control/uk/index>.
3. Сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.